

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 15.7.2021
COM(2021) 399 final

2021/0219 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

**millega muudetakse direktiivi 2009/65/EÜ seoses põhiteabedokumentide kasutamisega
vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate
(eurofondid) fondivalitsejate poolt**

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Iga vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtja (eurofond) peab esitama investori põhiteabe vastavalt direktiivile 2009/65/EÜ¹. Teave eesmärkide ja investeerimispoliitika, riski ja tootluse profiili, tasude, varasema tootluse ja muude praktiliste üksikasjade kohta aitab investoritel mõista eurofondi põhiomadusi ja teha teadlikke investeerimisotsuseid. Direktiivi artiklites 78–82 ja 94 on sätestatud investorile esitatava põhiteabe peamised põhimõtted. Komisjoni määruses (EL) nr 583/2010² on sätestatud täiendavad eeskirjad selle sisu ja vormi kohta.

Eurofondid kvalifitseeruvad kombineeritud või kindlustuspõhiste jaeinvesteeringustoodetena (PRIIPid) määruse (EL) nr 1286/2014³ tähenduses, mille kohaselt peab kõigile PRIIPidele olema lisatud põhiteabedokument. Dokument sisaldab teavet PRIIPi riski ja tootluse profiili kohta, sealhulgas investeeritud kapitali võimaliku maksimaalse kaotuse ja asjakohaste tootluse stsenaariumide ning kulude kohta, mida jaeinvestorid peavad PRIIPi investeerimisel kandma, ning muid üksikasju. See teave aitab jaeinvestoritel mõista toote põhiomadusi ja teha teadlikke investeerimisotsuseid. Komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2017/653⁴ on sätestatud üksikasjalikud eeskirjad dokumendi esitusviisi, sisu, läbivaatamise, muutmise ja esitamise kohta. Delegeeritud määruses (EL) 2016/1904⁵ on sätestatud toodetesse sekkumise eeskirjad.

Määruse (EL) nr 1286/2014 artiklis 32 on sätestatud üleminekukord, mille kohaselt fondivalitsejad, äriühinguna asutatud fondid ning isikud, kes nõustavad eurofondide ja mitte-eurofondide osakute vallas või müüvad neid, on ajutiselt vabastatud nõudest esitada jaeinvestoritele põhiteabedokument. Kord kehtib praegu kuni 31. detsembrini 2021.

Käesolevale direktiivile on lisatud veel kaks meetet. Esiteks teeb komisjon ettepaneku pikendada määruses (EL) nr 1286/2014 sätestatud üleminekukorra kehtivust 30. juunini 2022. See annab aega valmistuda üleminekukorra lõppemiseks ja teise meetme (mis hõlmab delegeeritud määruse (EL) 2017/653 muutmist) rakendamiseks alates 1. juulist 2022. Seega on kolm meetet kohaldamise kuupäevade osas sünkroniseeritud.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeeringuks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

² Komisjoni 1. juuli 2010. aasta määrus (EL) nr 583/2010, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/65/EÜ seoses investorile esitatava põhiteabega ja tingimustega, mida tuleb täita investorile esitatava põhiteabe või prospekti esitamisel veebilehel või muul püsival andmekandjal kui paberil (ELT L 176, 10.7.2010, lk 1).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. novembri 2014. aasta määrus (EL) nr 1286/2014, mis käsitleb kombineeritud jae- ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete (PRIIPid) põhiteabedokumente (ELT L 352, 9.12.2014, lk 1).“

⁴ Komisjoni 8. märtsi 2017. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/653, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1286/2014, mis käsitleb kombineeritud jae- ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete (PRIIPid) põhiteabedokumente, kehtestades regulatiivsed tehnilised standardid seoses põhiteabedokumentide esitusviisi, sisu, läbivaatamise ja muutmise ning selliste dokumentide esitamise nõude täitmise tingimustega (ELT L 100, 12.4.2017, lk 1).

⁵ Komisjoni 14. juuli 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2016/1904, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1286/2014 seoses toodetesse sekkumisega (ELT L 295, 29.10.2016, lk 11).

Praegu on nii, et alates 1. juulist 2022 saaksid eurofondi jaeinvestorid nii määruse (EL) nr 1286/2014 kohase põhiteabedokumendi kui ka direktiivi 2009/65/EÜ kohase investorile esitatava põhiteabe. Soovitav on vältida olukorda, kus jaeinvestorid saavad sama eurofondi kohta kaks erinevat lepingueelset avalikustamisdokumenti. Käesoleva direktiiviga tagatakse, et asjaomase eurofondi puhul määruse kohaselt koostatud, esitatud, läbivaadatud ja tõlgitud põhiteabedokumenti käsitatakse direktiivi 2009/65/EÜ kohastele investorile esitatava põhiteabe nõuetele vastavana.

See algatus ei ole tehtud õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi raames.

Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Delegeeritud määruses (EL) 2017/653 määratakse kindlaks PRIIPi põhiteabedokumendi esitusviis ja sisu, standardvorm, riski ja tootluse esitamise ja kulude arvutamise meetodika, teabe läbivaatamise tingimused ja miinimumsagedus ning jaeinvestoritele dokumendi esitamise tingimused. Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA), Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) ning Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve (EIOPA) esitasid ühiselt määruse regulatiivsete tehniliste standardite muudatusettepanekud, sealhulgas tehnilised muudatused, mis hõlbustaks eeskirjade kohaldamist eurofondide suhtes.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on tagada, et põhiteabedokumente, mis on kooskõlas määrusega (EL) nr 1286/2014, peetaks vastavaks direktiivi 2009/65/EÜ artiklites 78–82 ja 94 sätestatud nõuetele, mis käsitlevad eurofondi investorile esitatavat põhiteavet.

Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega

Komisjoni peamine prioriteet on tugevdada ELi majandust ja soodustada investeeringuid, et luua töökohti kõigis 27 liikmesriigis, luues sügavama ühtse kapitalituru või kapitaliturgude liidu. Võib eeldada, et paremad jaeinvestoreid käsitlevad õigusaktid toovad kasu muudes poliitikavaldkondades, kus ettevõtja ja tarbija vahelistel tehingutel on oluline roll.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on vältida olukorda, kus jaeinvestoritele tehakse sama eurofondi kohta kättesaadavaks kaks erinevat lepingueelset avalikustamisdokumenti. Põhiteabedokument võimaldab jaeinvestoritel võrrelda eurofondi olulisi majanduslikke ja õiguslikke omadusi teiste PRIIPide omadega. Seoses lepinguelse avalikustamisega peavad eurofondide koostajad ja isikud, kes nõustavad eurofondide osakute vallas või müüvad neid, täitma ainult määrusest (EL) nr 1286/2014 tulenevaid õiguslikke kohustusi. Käesolev ettepanek edendab integreeritumaid kapitaliturge, aidates jaeinvestoritel, fondivalitsejatel ja seega ka investeerimisobjektiks olevatel äriühingutel ühtselt turust kasu saada.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

Õiguslik alus

Käesolev ettepanek põhineb Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 53 lõikel 1, mis on direktiivi 2009/65/EÜ õiguslik alus.

Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Ettepanek on kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuse põhimõtte kohaselt võib liit meetmeid võtta ainult juhul, kui liikmesriigid ei suuda kavandatud eesmärgi üksi tegutsedes saavutada.

Liidu sekkumine on vajalik selleks, et kõrvaldada takistused finantsteenustele ja -toodetele siseturul, kehtestades ühtse lähenemisviisi PRIIPidega seoses teabe avalikustamisele. Tuvastatud probleemi (kaks erinevat lepingueelset avalikustamisdokumenti sama eurofondi kohta) saab lahendada ainult liidu tasandil, kuna direktiivi 2009/65/EÜ mis tahes muudatused tuleb teha komisjoni ettepaneku kaudu.

Proportsionaalsus

Ettepanek on kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud proportsionaalsuse põhimõttega. Kavandatud meetmed on vajalikud, et vähendada direktiivi 2009/65/EÜ ja määruse (EL) nr 1286/2014 paralleelse kohaldamise tagajärgi.

Liidu meede on vajalik, et tagada PRIIPe käsitlevate eeskirjade tulemuslik kohaldamine pädevate asutuste ja PRIIPide koostajate poolt ning investeerimisfondide siseturu tõrgeteta toimimine. Ettepanekuga vähendatakse eurofondide nõuete täitmisega seotud koormust ja kulusid, kõrvaldades lepingueelse avalikustamise dubleerimise, koormavad nõuded ning tarbetu regulatiivse keerukuse ja õiguskindlusetuse.

Õigusakti valik

Eesmärk on kõrvaldada tõkked direktiivi muutmise kaudu. Seepärast on direktiiv kõige sobivam õiguslik vahend.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll

Käesolevale ettepanekule ei ole lisatud eraldi mõjuhinnangut, kuna mõjuhinnang on juba koostatud määruse (EL) nr 1286/2014 kohta, mis hõlmab ka eurofonde. Ettepanekuga ei kehtestata finantsturu osalistele uusi kohustusi.

Ettepanekuga edendatakse Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigusi. Peamine eesmärk on tugevdada tarbijate õigusi (harta artikkel 38) ja hõlbustada teenuste osutamise õiguse kasutamist kõigis liikmesriikides (harta artikli 15 lõige 2).

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta komisjoni eelarvet.

5. MUU TEAVE

Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord

Määruse (EL) nr 1286/2014 läbivaatamisel tulevase jaeinvesteeringustrateegia raames hindab komisjon muu hulgas määruuses sätestatud eeskirjade kohaldamist. Komisjon võtab arvesse avalikust konsultatsioonist ning EBA, ESMA, EIOPA ja liikmesriikide pädevate asutustega peetud aruteludest saadud teavet.

• Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus

Käesoleva ettepanekuga lisatakse direktiivi 2009/65/EÜ uus artikkel 82a. Artiklis sätestatakse selgelt, täpselt ja tingimusteta, et kui eurofondi jaoks on vastavalt määrusele (EL) nr 1286/2014 koostatud, esitatud ja tõlgitud põhiteabedokument või on see läbi vaadatud, tuleks

sedä käsitada kõnealuse direktiivi kohaldamisel investorile esitatava põhiteabe nõuetele vastavana.

.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV,

millega muudetakse direktiivi 2009/65/EÜ seoses põhiteabedokumentide kasutamisega vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate (eurofondid) fondivalitsejate poolt

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 53 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁶,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/65/EÜ⁷ artikli 78 kohaselt peavad äriühinguna asutatud fondid ja fondivalitsejad koostama lühikese dokumendi, mis sisaldab põhiteavet investoritele pakutavate vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate (eurofondid) põhiomaduste kohta (edaspidi „investori esitatav põhiteabedokument“), et kõnealused investorid oleksid mõistlikul alusel eeldades võimalised mõistma asjaomase eurofondi olemust ja riske ning saaksid seega teha teadlikke investeerimisotsuseid.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1286/2014⁸ kohaselt peavad kombineeritud ja kindlustuspõhiste jaeinvesteeringustoodete (PRIIPid) koostajad enne sellise toote jaeinvestoritele kättesaadavaks tegemist koostama selle toote kohta põhiteabedokumendi, et võimaldada jaeinvestoritel mõista ja võrrelda asjaomase PRIIPi põhiomadusi ja riske (edaspidi „põhiteabedokument“).
- (3) Ka eurofond kvalifitseerub PRIIPina, mille puhul on määruse (EL) nr 1286/2014 kohaselt nõutav põhiteabedokument. Kõnealuse määruse artikli 32 lõikega 1 vabastatakse direktiivi 2009/65/EÜ artikli 2 lõike 1 punktis b määratletud fondivalitsejad, kõnealuse direktiivi artiklis 27 osutatud äriühinguna asutatud fondid ja isikud, kes nõustavad eurofondi osakute vallas või müüvad neid, kõnealuses määru

⁶ ELT C [...], [...], lk [...].

⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiiv 2009/65/EÜ vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjaid (eurofondid) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamise kohta (ELT L 302, 17.11.2009, lk 32).

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. novembri 2014. aasta määrus (EL) nr 1286/2014, mis käsitleb kombineeritud jae- ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete (PRIIPid) põhiteabedokumente (ELT L 352, 9.12.2014, lk 1).“

sätetatud kohustustest ja seega kuni 31. detsembrini 2021 põhiteabedokumendi koostamisest („üleminekukord“).

- (4) Komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2017/653⁹ täiendatakse määrust (EL) nr 1286/2014, kehtestades regulatiivsed tehnilised standardid seoses põhiteabedokumendi esitusviisi, sisu ja standardvormiga, riski ja tootluse esitamise meetodikaga ning kulude arvutamise, samuti põhiteabedokumendis sisalduva teabe läbivaatamise tingimuste ja miinimumsagedusega ning jaeinvestoritele põhiteabedokumendi esitamise tingimustega.
- (5) [Väljaannete talitus: palun märkida kuupäev] võttis komisjon vastu komisjoni delegeeritud määruse (EL).../2021,¹⁰ millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2017/653, et muu seas hõlbustada fondivalitsejatel, äriühinguna asutatud fondidel ja isikutel, kes nõustavad eurofondi osakute vallas või müüvad neid, põhiteabedokumendi esitusviisi, sisu ja standardvormi kasutamist. Delegeeritud määruse (EL).../2021 kohaldamise kuupäevaks on aga määratud 1. juuli 2022, et anda kõnealustele fondivalitsejatele, äriühinguna asutatud fondidele ja isikutele, kes nõustavad eurofondi osakute vallas või müüvad neid, piisavalt aega, et valmistuda üleminekukorra lõppemiseks ja seega põhiteabedokumendi koostamise kohustuse täitmiseks. Kuna delegeeritud määruse (EL).../2021 kohaldamise kuupäevaks on määratud 1. juuli 2022 ja tuleb tagada, et üleminekukorra kohaldamise lõpp langeks kokku delegeeritud määruse (EL).../2021 kohaldamise algusega, on määrust (EL) nr 1286/2014 muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL).../2021,¹¹ et pikendada üleminekukorra kehtivusaega 30. juunini 2022.
- (6) Direktiivi 2009/65/EÜ artikliga 78 nõutav investorile esitatav põhiteave ja määrusega (EL) nr 1286/2014 nõutav põhiteabedokument hõlmavad sisuliselt samu teabenõudeid. Seepärast on vaja vältida seda, et eurofondide osakute omandamisest huvitatud PRIIPide jaeinvestorid saaksid alates 1. juulist 2022 sama finantstoote kohta mõlemad dokumendid. Seepärast tuleks sätestada, et põhiteabedokumenti tuleb pidada vastavaks direktiiviga 2009/65/EÜ nõutava investorile esitatava põhiteabe dokumendi suhtes kohaldatavatele nõuetele.
- (7) Seepärast tuleks direktiivi 2009/65/EÜ vastavalt muuta,
- ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivile 2009/65/EÜ lisatakse järgmine artikkel 82a:

„Artikkel 82a

Põhiteabedokumendi kaudu esitatav investori põhiteave

⁹ Komisjoni 8. märtsi 2017. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/653, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1286/2014, mis käsitleb kombineeritud jae- ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete (PRIIPid) põhiteabedokumente, kehtestades regulatiivsed tehnilised standardid seoses põhiteabedokumentide esitusviisi, sisu, läbivaatamise ja muutmise ning selliste dokumentide esitamise nõude täitmise tingimustega (ELT L 100, 12.4.2017, lk 1).

¹⁰ ELT C [...], [...], lk [...].

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL).../2021 fondivalitsejate, äriühinguna asutatud fondide ja vabalt võõrandatavatesse väärtpaberitesse ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate (eurofondid) ja mitte-eurofondide osakute vallas nõustavate või neid müüvate isikute suhtes kohaldatava üleminekukorra kehtivusaja pikendamise kohta (ELT L..., pp/kk/jj, lk...).

Liikmesriigid tagavad, et kui äriühinguna asutatud fond või mis tahes tema valitsetava lepingulise fondi puhul fondivalitseja koostab, esitab, vaatab läbi ja tõlgib põhiteabedokumendi, mis vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1286/2014* põhiteabedokumentidele kehtestatud nõuetele, peavad pädevad asutused põhiteabedokumenti vastavaks käesoleva direktiivi artiklite 78–82 ja artiklis 94 kohastele investorile esitatava põhiteabe nõuetele.

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. novembri 2014. aasta määrus (EL) nr 1286/2014, mis käsitleb kombineeritud jae- ja kindlustuspõhiste investeerimistoodete (PRIIPid) põhiteabedokumente (ELT L 352, 9.12.2014, lk 1).“

Artikkel 2

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud normid vastu ning avaldavad need hiljemalt 30. juuniks 2022. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Nad kohaldavad kõnealuseid norme alates 1. juulist 2022.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Pärast käesoleva direktiivi jõustumist tagavad liikmesriigid, et komisjonile teatatakse piisavalt aegsasti kõigist õigus- või haldusnormide eelnõudest, mis liikmesriigid kavatsesid käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas vastu võtta, et komisjon saaks esitada oma märkused.

Artikkel 3

Käesolev direktiiv jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja